

(ร่าง)
แถลงการณ์
หยุด พรบ.โลกร้อน หยุดฟอกเขียว

วันนี้ เรามารวมตัวกันในฐานะประชาชาติ และในฐานะผู้ปฏิเสธที่จะยอมจำนนต่อความม
ยุติธรรมทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

พวกเรา เครือข่ายประชาชนเพื่อความเป็นธรรมทางสภาพภูมิอากาศ
ยืนอยู่หน้าสหประชาชาติในวันสิ่งแวดล้อมโลก มิใช่เพื่อมาเฉลิมฉลอง แต่มาเพื่อยืนหยัดที่จะ
พูดว่า “ไม่”

เรามาเพื่อหยุดยั้ง ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือกฎหมายโลก
ร้อน ที่เขียนชื่อของเราในฐานะประชาชนไว้ในคำนำ แต่กลับแอบแฝงผลประโยชน์ของ
อุตสาหกรรมฟอสซิลไว้ในโครงสร้างที่ถูกรื้อถอนแบบราวกับว่าเป็นการลงมือแก้ปัญหา แต่
แท้จริงแล้วคือการซ้ำเติม

ร่างกฎหมายโลกร้อนทั้ง 205 มาตราที่กำลังเข้าสู่รัฐสภา อ้างถึงความเป็นธรรมทางสภาพ
ภูมิอากาศ ความเป็นกลางทางคาร์บอน และอนาคตที่สอดคล้องกับความตกลงปารีส เราได้
อ่านแล้ว เราได้วิเคราะห์แล้ว และเราขออย่าว่า ถ้อยคำเหล่านั้นคือ คำหลอกลวง นอกจากจะ
ไม่อาจนำพาเราออกจากวิกฤตได้ ยังทำหน้าที่เป็นเพียง “เครื่องจักรฟอกเขียวที่มีสถานะ
รับรองทางกฎหมาย”

ร่างกฎหมายโลกร้อนฉบับนี้ สร้างกลไกราคาคาร์บอนขึ้นพร้อมกันถึง 4 ระบบ ได้แก่ ระบบ
ซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน
คาร์บอนเครดิต และภาษีคาร์บอน แต่กลับมอบอำนาจกำหนดกลไกต่าง ๆ ไว้ภายใต้ดุลพินิจ
ของรัฐมนตรีซึ่งเปิดกว้างต่อการถูกครอบงำโดยผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมฟอสซิล หรือ
กล่าวง่าย ๆ คือ ร่างกฎหมายนี้ ไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่มีข้อกำหนด
ให้เปิดเผยข้อมูลการเจรจาต่อรอง และไม่มีกรกำกับดูแลที่เป็นอิสระ เปิดทางให้กลุ่ม
อุตสาหกรรมผู้ปล่อยก๊าซเรือนกระจกรายใหญ่ที่สุดของประเทศ ได้นั่งร่วมโต๊ะใน
กระบวนการเพื่อกำหนดเพดานการปล่อยก๊าซ เขียนชื่อยกเว้นและอนุวัติคาร์บอนเครดิตให้
ตนเอง

เราเคยเห็นตัวอย่างความล้มเหลวมาแล้วทั่วโลก ในระยะแรกของระบบซื้อขายสิทธิปล่อย
ก๊าซของสหภาพยุโรป อุตสาหกรรมพลังงานฟอสซิลได้รับสิทธิปล่อยก๊าซฟรีจากมลพิษที่ไม่

เคยลดจริง และทำกำไรลาภลอยถึง 1.7 ล้านล้านบาท แต่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสหภาพยุโรปแทบไม่ลดลง ในตลาดคาร์บอนของเกาหลีใต้ คาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรองว่ามีคุณภาพสูง ท้ายที่สุดก็พบว่ามี การประเมินการลดการปล่อยก๊าซเกินจริงถึง 18 เท่า

ในประเทศไทย สถานการณ์ก็เลวร้ายไม่ต่างกัน ชุมชนท้องถิ่นต้องสูญเสียสิทธิในการใช้ประโยชน์จากผืนป่าและที่ดิน ให้กับโครงการคาร์บอนเครดิตที่รวมหัวกันโดยรัฐและอุตสาหกรรม โดยอ้าง “net zero” แต่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกลุ่มอุตสาหกรรมนอกจากจะไม่ลดลง ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ร่างกฎหมายโลกร้อนที่เป็นดังเครื่องจักรฟอกเขียวที่มีสถานะทางกฎหมายฉบับนี้ จะแปลงป่าไม้ ป่าชายเลน ระบบนิเวศชายฝั่ง และที่ดินทำกินของประชาชน ให้กลายเป็นใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ซื้อขายได้ในตลาดระหว่างประเทศภายใต้ความตกลงปารีส โดยไม่มีข้อบังคับให้เปิดเผยเงื่อนไขต่อสาธารณะ ไม่มีการกำกับดูแลอย่างเป็นอิสระ และไม่มีหลักประกันที่มีผลผูกพันเพื่อคุ้มครองชุมชนในพื้นที่แม่แต่ข้อเดียว ไม่มีข้อกำหนดเรื่องความยินยอมโดยสมัครใจ ล่วงหน้าและการได้รับข้อมูลอย่างครบถ้วนจากชุมชน และไม่มีแม่แต่ช่องทางร้องเรียนสำหรับผู้ที่ถูกเบียดขับออกจากพื้นที่ของตนเอง

ร่างกฎหมายโลกร้อนที่เป็นดังเครื่องจักรฟอกเขียวที่มีสถานะทางกฎหมายฉบับนี้ ยังเร่งรัดการเปลี่ยนผ่านพลังงานที่อ้างว่าสะอาดแต่กลับละเมิดสิทธิชุมชน การเดินหน้าสกัดแร่ทั้งโปแตส พลวง ดีบุก ตะกั่ว แมงกานีส ทองแดง ทองคำ ทั้งสเตนและแรร์เอิร์ธ ที่นำมาใช้ในอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีพลังงานสะอาดได้ก่อหายนะทางสังคมและระบบนิเวศขั้นแล้ว โดยเฉพาะระบบลุ่มแม่น้ำกก-สาย-รวก-โขง-สาละวิน-กระบุรี ดังที่เครือข่ายประชาชนกำลังเดินรณรงค์เพื่อปกป้องแม่น้ำอยู่ในขณะนี้

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ระบุชัดเจนว่า รัฐมีพันธกรณีทางกฎหมายในการปกป้องประชาชนจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศ และเมื่อเร็ว ๆ นี้ สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ได้มีมติรับรองด้วยคะแนนเสียง 141 ต่อ 8 ยืนยันว่า สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน คือสิทธิมนุษยชน รัฐบาลไทยลงคะแนนอยู่ฝ่ายเสียงข้างมาก แต่ร่างกฎหมายโลกร้อนของไทยกลับเลือกยืนอยู่ฝั่งเดียวกับฝ่ายอุตสาหกรรมฟอสซิล

วันนี้ เรายืนอยู่หน้าสหประชาชาติ เพื่อขอให้รัฐบาลไทยกับประชาคมระหว่างประเทศรับฟังข้อเรียกร้องของเรา ข้อเรียกร้องเดียวที่ชัดเจน ที่มีอาจต่อรองและมีอาจประนีประนอมได้นั้นคือ หยุด พรบ.โลกร้อน หยุดฟอกเขียว

และเราจะไม่หยุดเพียงเท่านี้

แถลงการณ์ฉบับนี้ยื่นต่อสหประชาชาติและรัฐบาลไทย พร้อมลงนามโดยชุมชนจากทุกภูมิภาคของประเทศ วันนี้ เราขอประกาศว่า เครือข่ายประชาชนเพื่อความเป็นธรรมทางสภาพภูมิอากาศ จะเดินทางเคลื่อนไหวดำเนินไป สู่เวทีธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และมุ่งหน้าสู่การประชุมสุดยอดด้านสภาพภูมิอากาศ COP31ที่กำลังถูกใช้เพื่อสร้างความชอบธรรมในการออกแบบการเปลี่ยนผ่านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เป็นธรรม

ด้วยความสมานฉันท์

เครือข่ายประชาชนเพื่อความเป็นธรรมทางสภาพภูมิอากาศ
วันสิ่งแวดล้อมโลก 5 มิถุนายน 2569
ณ ด้านหน้าอาคารสหประชาชาติ กรุงเทพฯ ประเทศไทย

รายชื่อเครือข่ายร่วมประกาศเจตนารมณ์

สมัชชาคนจน

สหพันธ์เกษตรกรภาคเหนือ (สกน.)

เครือข่ายประชาชนผู้เป็นเจ้าของแร่

ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (P-move)

โครงการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้านทรัพยากรแร่

กลุ่มอนุรักษ์ป่าภูยั้ง

กลุ่มอนุรักษ์น้ำซับคำป่าหลาย

เครือข่ายปฏิรูปที่ดินภาคอีสาน (คปอ.)

สภาริมรางเมืองขอนแก่น

เครือข่ายรักษ์ระนอง

Fossil Free Thailand Coalition

กรีนพีซ ประเทศไทย

มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม (ENLAW)

และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย